

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny na lata 2019-2021 w Gminie Potworów opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018r., poz. 998) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Potworów na lata 2019-2021. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137);

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Potworów.

Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Potworowie

Pomoc i wsparcie w gminie Potworów z pomocy społecznej w 2018 roku uzyskało 125 rodzin, liczba osób w tych rodzinach – 322. Liczba ludności gminy Potworów w 2018 roku wynosiła 4278 osób w tym 2133 kobiet i 2145 mężczyzn. Osoby korzystające z pomocy GOPS stanowią 7,53% ludności gminy. W roku bazowym (2018), w stosunku do 2017 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 41 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 12 osób. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 41 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2017 o 14 osób.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych GOPS w Potworowie w 2018r.

rodziny	liczba rodzin
z dziećmi do 18 r. ż.	22
wielodzietne	10
niepełne	4

Źródło: dane własne GOPS

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą i wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Potworowie w 2018 r. i w 2017 r. z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

Rodziny	Rodziny emerytów i rencistów w		Rodziny z dziećmi						
	Ogółem	Ogółem liczba osób		1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci i więcej
2018	125	322	47	10	15	7	5	2	1
2017	102	284	26	18	11	7	4	2	1
2016	119	430	21	23	17	14	11	2	2
2015	112	455	10	25	20	18	14	2	3

Źródło: dane własne GOPS

Z danych wynika, że wzrasta liczba rodzin emerytów i rencistów, objętych wsparciem i pomocą tutejszego Ośrodka. Natomiast maleje liczba rodzin posiadających dzieci, a korzystających z pomocy społecznej. Na taki stan rzeczy jest następstwem tego, iż wiele

rodzin usamodzielniało się, min. że od 2016 r. wypłacane są świadczenia finansowe w ramach programu rządowego „Rodzina 500 plus”.

Edukacja szkolna w gminie Potworów realizowana jest w 2 szkołach podstawowych oraz w oddziałach gimnazjalnych przy PSP w Potworowie.

Tabela nr 3. Uczniowie szkół podstawowych i oddziałach gimnazjalnych w gminie Potworów

szkoła	liczba dzieci w roku szkolnym 2018/2019
PSP Potworów	339
Oddziały gimnazjalne przy PSP Potworów	61
PSP Wir	32
łącznie:	432

źródło: dane pochodzące z poszczególnych szkół

Część dzieci z rodzin będących pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objętych jest pomocą w formie dożywiania w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W roku 2018 programem objęto 66 osób, w tym 30 dzieci w wieku do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej z 16 rodzin. Koszty programu w roku 2018 wyniosły 20 855 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych co roku wysyła ok. 5 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym na kolonie letnie finansowane ze środków za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Aktualnie z terenu gminy Potworów w rodzinach zastępczych przebywa 2 dzieci i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 3je dzieci. Ośrodek pomocy prowadzi pracę socjalną z rodzinami tych dzieci pod kątem ich powrotu do rodzin biologicznych.

Tabela nr 4. Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba asystentów rodziny	1	1	0	0	0
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	6	6	0	0	0

Źródło: dane własne GOPS

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, iż rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej może zostać przydzielony asystent rodziny. Jest to osoba wspierająca rodzinę przez pewien czas, współpracująca z nią w taki sposób, aby rodzina potrafiła w przyszłości samodzielnie przewyciężać trudności, zwłaszcza te związane z opieką i wychowaniem dzieci.

Do najważniejszych zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy rodziną;
- 2) udzielanie rodzinie pomocy w zakresie poprawy jej sytuacji życiowej, w nabywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 3) udzielanie pomocy rodzinie w rozwiązywaniu problemów: socjalnych, psychologicznych, oraz wychowawczych z dziećmi;
- 4) pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

- 5) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla dzieci i rodziców, a także motywowanie do uczestnictwa rodziców w grupowych zajęciach kształtujących prawidłowe wzorce wychowawcze oraz umiejętności psychospołeczne;
- 6) interweniowanie w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa rodzin i dzieci;
- 7) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, w tym dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny;
- 8) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi osobami lub podmiotami, które działają na rzecz dziecka i rodziny.

Tabela nr 5. Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Potworowie

<i>Powody przyznania pomocy</i>	<i>Rok 2017</i>		<i>Rok 2018</i>	
	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
Ubóstwo	55	149	43	115
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	9	57	5	33
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezrobocie	28	80	21	63
Bezdomność	0	0	0	0
Niepelnosprawność	29	64	26	64
Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
Alkoholizm	0	0	0	0
Narkomania	0	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba	36	92	37	85
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	7	26	4	10

Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	1	2
--	---	---	---	---

Źródło: dane własne GOPS

W gminie Potworów najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 roku było kolejno: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, wielodzietność.

Budżety domowe rodzin dość poważnie zasilają świadczenia wychowawcze 500+ wypłacane na każde drugie i kolejne dziecko lub również na pierwsze dziecko w przypadku spełnienia kryterium dochodowego.

Zgodnie z zapisami ustawowymi wysokość tych świadczeń nie jest uwzględniana w dochodzie rodziny ubiegającej się o świadczenia z pomocy społecznej. W roku 2018 z pomocy 500+ skorzystało średniomiesięcznie 759 dzieci. Wysokość wypłaconego wsparcia to kwota 4.540.659 zł.

Dla dzieci z rodzin ubogich realizowany jest program wsparcia stypendialnego – w okresie I-VI.2018 r. objęto wsparciem 160 uczniów, natomiast w okresie IX.-XII.2018 r. 137 uczniów na łączną kwotę 45.231 zł.

Około 420 rodzin uprawnionych jest do pobierania świadczeń rodzinnych . Największą grupę stanowią pobierający zasiłki rodzinne na 2 dzieci, 1, 3, 4 i więcej o dochodach w granicach 200-500 zł miesięcznie, następnie rodziny nie osiągające dochodu w ogóle oraz z dochodem pow. 500 zł na osobę miesięcznie. Przybywa wypłacanych świadczeń związanych z niepełnosprawnością.

Tabela nr 6. Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń

L.p.	Rodzaj Świadczenia	2017		2018	
		Ilość świadczeń	Kwota w zł	Ilość świadczeń	Kwota w zł
1.	Zasiłki rodzinne	9 224	1.096.288	8.856	1.047.338
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	4.402	480.798	4.125	448.781
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	1.104	168.912	1.077	170.217
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	199	279.185	191	281.319
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	129	65.503	144	76.664
6.	Zasiłek dla opiekuna	20	9.964	12	6.440
7.	Jednorazowa	44	44.000	45	45.000

	zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka				
8.	Fundusz alimentacyjny	63	25.200	127	57.700
9.	Świadczenie rodzicielskie	183	123.646	216	198.622
10.	Razem kwota świadczeń:	2.293.496		2.332.081	

Źródło: dane własne GOPS

Kolejny program kierowany do rodzin, to Karta Dużej Rodziny - polegający na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Ulgi i zniżki oferują instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podst. pisemnej umowy z Ministerstwem Pracy. Według stanu na 30.04.2019 r. od 2014r. łącznie: przyznano 426 kart w formie tradycyjnej i 33 karty w formie elektronicznej, w tym dla rodziców 162 karty, dla dzieci - 264. Najwięcej rodzin korzystających z programu ma 3 dzieci - 55, z 4 dzieci - 19 rodzin, z 5 dzieci - 6 rodzin, 6 dzieci - 1rodzina, z 7 i więcej - 1 rodzina.

Adresaci Programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Potworów przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Mocne strony

- Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
- Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlica szkolna)
- Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty
- Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny
- Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży
- Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych
- Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.

Słabe strony

- Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie
- Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodziny) – dojazd do miasta powiatowego przy jednoczesnym niechętnym korzystaniu z usług w miejscowości gminnej
- Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela
- Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej
- Brak w środowisku „animatorów kultury”- osób propagujących zdrowy styl życia i efektywne wykorzystanie czasu wolnego przez młodzież
- Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów
- Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów

<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. • Rozwój wolontariatu • Edukacja rodziców • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę • Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych. • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów • Zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia” • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjami, daleko poza miejscem zamieszkania bądź wymagające pełnej dyspozycyjności • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu
---	---

Cel główny i cele szczegółowe Programu

Cel główny: Wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Cele szczegółowe

- 1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.*
- 2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi.*
- 3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.*

Nazwa zadania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji	Źródło finansowania
<p>Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz</p>				

rozwiązywanie już istniejących.

Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie	Przyczyny udzielania pomocy. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Urząd Gminy w Potworowie	Liczba i rodzaj działań. Liczba osób objętych wsparciem.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Urząd Gminy w Potworowie Placówki oświatowe	Liczba i rodzaj działań	Środki własne, Środki zewnętrzne
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Środki własne, Środki zewnętrzne

<p>Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.</p>	<p>2019 - 2021</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przysusze</p>	<p>Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.</p>	<p>Środki własne, Środki zewnętrzne</p>
<p>W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez wsparcie asystenta rodziny.</p>	<p>2019 - 2021</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie</p>	<p>Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta.</p>	<p>Środki własne, Środki zewnętrzne</p>
<p>zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy</p>	<p>2019 - 2021</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Potworowie PCPR Przysucha</p>	<p>Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy</p>	<p>Środki własne, Środki zewnętrzne</p>
<p>Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej</p>	<p>2019 - 2021</p>	<p>Placówki oświatowe Gminna Biblioteka Publiczna w Potworowie</p>	<p>Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w z zorganizowanych zajęciach</p>	<p>Środki własne Środki zewnętrzne</p>
<p>Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.</p>				
<p>Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi.</p>	<p>2019 - 2021</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Urząd Gminy w Potworowie</p>	<p>Liczba i formy udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.</p>	<p>Środki własne, Środki zewnętrzne</p>

Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Urząd Gminy w Potworowie	Liczba dzieci korzystających z posiłków.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Placówki opieki zdrowotnej Szkoły Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Przysusze	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Urząd Gminy w Potworowie	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach. Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.				
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie	Liczba rodzin przeżywających trudności.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Środki własne, Środki zewnętrzne

Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Policja	Liczba założonych Niebieskich Kart.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej .	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Urząd Gminy w Potworowie	Liczba rodzin objętych pomocą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Sąd Rodzinny i Nieletnich	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	2019 - 2021	Pracownicy socjalni Asystent rodziny	Liczba szkoleń i konferencji.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Placówki opieki zdrowotnej Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Ilość rodzin korzystających z profesjonalnej pomocy	Środki własne, Środki zewnętrzne

Efekty Programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

Realizatorzy Programu

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie przy udziale:

1. Urzędu Gminy w Potworowie;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Potworowie;
3. Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
4. Placówek oświatowych z terenu Gminy Potworów;
5. Placówek Służby Zdrowia;
6. Organizacji pozarządowych;
7. Posterunku Policji w Odrzywole;
8. Kuratorów Sądowych;
9. Sądów – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich;
10. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Przysusze;
11. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Przysusze;
12. Powiatowego Urzędu Pracy w Przysusze;
13. Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Doroty w Potworowie

Źródła Finansowania Programu

Finansowanie 3 - letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Potworów, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Monitoring i ewaluacja Programu

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potworowie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedkładane będzie Radzie Gminy Potworów przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Potworów na lata 2019 - 2021 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.